

Když je žák připraven...

... učitel se vždycky najde. Tak to říkají východní učenci.

Co už ale neříkají, je to, že učitelem nemusí být pokaždé člověk. Jestliže chci pochopit koňský svět, pak je nejlepším učitelem sám kůň. Dnes pokračujeme ve volném seriálu o poznávání složitého koňského světa.

Náš svobodomyšlný čtvernožec

Sultán byl sotva tříletý neobsednutý rozpustilý výrostek. Tak jsem ho poprvé viděl. Mojí drahé třičtvrtině se velmi líbil pro svoji komunikativnost a tak se zanedlouho stal naším koníkem. Teda zatím jen na papíře, ve výběhu na pastvinách to stále byl ten svobodomyšlný čtvernožec, který dvounožce chápe coby služebnictvo a nutné zlo. Začali jsme úplně od počátku, prací ze země. Koníka jsme vodili na vycházky, nechávali ho, aby si věci prohlížel a spolu s ním zkoumali okolní svět. Poměrně záhy se ukázalo, že pamlsky jsou pro Sultána zajímavé, ale že mnohem více prahne po obdivu. V jeho stupnici uspokojení se kousek chleba nemohl ani zdaleka vyrovnat obdivným pohledům a když jsme mu tleskali, byl na vrcholu blaha.

Sultán a dvojjediná role člověka

Prostě ješitný chlap se vším všudy. Samozřejmě se koník čistil, zvedaly se nohy, poplácal se všude po těle a koník si každodenní zkušeností uvědomoval, že člověčí doteky nez-

Častokrát mi oba koně názorně ukázali, že mohou zjemňovat pomůcky, až jsou téměř nezatelné a přesto je berou vážně.

namenají nic nepříjemného. Po těch několik měsíců práce na vodítku jsme se soustředili na to, jak koníkovi vysvětlit „správná“ pravidla chování k lidem. Ona totiž ta pravidla směřují dvě role, které jsou v přírodním stádě neslučitelné.